

**Statsrådets skrivelse till Riksdagen med anledning av Europeiska centralbankens rekommendation till rådets beslut om ändring av artikel 10.2 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (omröstningsreglerna för ECB-rådet)**

I enlighet med 96 § 2 mom. grundlagen översänds till riksdagen Europeiska centralbankens rekommendation av den 3 februari 2003 till rådets beslut om ändring av artikel 10.2 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (ECB/2003/1) samt en promemoria om förslaget.

Helsingfors den 13 februari 2003

Minister *Suvi-Anne Siimes*

Lagstiftningsråd Seppo Tanninen

**EUROPEISKA CENTRALBANKENS REKOMMENDATION TILL RÅDETS BESLUT  
OM ÄNDRING AV ARTIKEL 10.2 I STADGAN FÖR EUROPEISKA  
CENTRALBANKSSYSTEMET OCH EUROPEISKA CENTRALBANKEN  
(OMRÖSTNINGSREGLERNA FÖR ECB-RÅDET)**

## **1. Allmänt**

Genom Nicefördraget lades en ny punkt 6 till i artikel 10 i stadgan för Europeiska centralbankssystemet och Europeiska centralbanken (stadgan). Enligt den ny punkten får artikel 10.2 i stadgan ändras av rådet på stats- eller regeringschefsnivå genom enhälligt beslut, antingen på rekommendation från ECB och efter att Europaparlamentet och kommissionen har hörts, eller på rekommendation från kommissionen och efter att Europaparlamentet och ECB har hörts. Rådet rekommenderar medlemsstaterna att anta dessa ändringar. Ändringarna skall träda i kraft efter det att samtliga medlemsstater har ratificerat dem i enlighet med sina respektive konstitutionella bestämmelser.

Artikel 10.6 i stadgan ger den rättsliga grunden för ändringar av omröstningsreglerna för ECB-rådet. Eftersom den endast gäller ändringar av artikel 10.2 i stadgan påverkar en ändring av omröstningsreglerna inte den rätt ECB-rådets medlemmar har att närvara vid ECB-rådets möten (artikel 10.1 i stadgan) och att delta i diskussionerna. Inte heller påverkas omröstningsförfarandet för beslut som fattas enligt artiklarna 28—30, 32—33 och 51 i stadgan (artikel 10.3 i stadgan) av eventuella ändringar av omröstningsreglerna.

## **2. Rekommendationens huvudsakliga innehåll**

Målet för rekommendationen är att bibehålla ECB-rådets förmåga att effektivt och utan dröjsmål fatta beslut i ett till följd av utvidgningen av unionen utvidgat euroområdet.

Genom artikel 1 införs ett system med alternerande rösträtter i ECB-rådet inom de ramar som anges i artikel 10.6 i stadgan.

Omröstningsreglerna kommer att ändras från och med den dag då antalet medlemmar i ECB-rådet överstiger 21. I överensstämmelse med de nuvarande institutionella bestämmelserna begränsas det totala antalet rösträtter till 21. De sex direktionsledamöterna behåller sina permanenta rösträtter. Centralbankscheferna delar på de återstående 15 rösträtterna, vilka kommer att alternera mellan dem i enlighet med på förhand fastställda regler. Varje röstberättigad medlem av ECB-rådet förfogar över en röst, att användas uteslutande i enlighet med innehavarens ställning som personlig och oberoende medlem.

Centralbankscheferna kommer att indelas i grupper som skiljer sig åt med avseende på hur ofta gruppernas medlemmar kan ha rösträtt. Centralbankscheferna gruppindelas efter en rangordning av vars och ens centralbanksmedlemsstat. Rangordningen baseras på medlemsstaternas andelar i euroområdet i dess helhet enligt en indikator bestående av två komponenter: dels i) andelen i den sammanlagda bruttonationalprodukten till marknadspris (nedan kallat 'BNP till marknadspris') i medlemsstater utan undantag och dels ii) andelen i den totala aggregerade balansräkningen för de monetära finansinstituten i medlemsstater utan undantag. En viktning görs, varvid BNP till marknadspris får en vikt av 5/6 och den totala aggregerade balansräkningen för de monetära finansinstituten 1/6. Beträffande frågan hur rotationssystemet skall fungera är avsikten att införa det i två steg, kopplat till i vilken takt euroområdet utvidgas.

Från och med den dag då antalet centralbankschefer överstiger 15 till dess att antalet uppgår till 22 skall de vara uppdelade på två grupper. Hur lång tid detta schema kommer att gälla är osäkert, eftersom det är beroende av i vilken takt euroområdet

utvidgas.

Den första gruppen skall bestå av centralbankscheferna i de fem medlemsstater som har de största andelarna i euroområdet sammanlagda värden enligt de indikatorer som angivits ovan. Den andra gruppen skall bestå av de återstående centralbankscheferna. De fem centralbankscheferna i den första gruppen delar på fyra rösträtter och återstående centralbankschefer på elva. För att undvika att medlemmarna i den första gruppen får rösta mindre ofta än medlemmarna i den andra gruppen måste emellertid särskilda regler gälla från och med det att rotationssystemet införs och fram till dess att antalet centralbankschefer överstiger 18. Detta kan ha betydelse för hur de 15 rösträtterna fördelas på de två grupperna. ECB-rådet kan även senarelägga införandet av rotationssystemet till dess antalet centralbankschefer överstiger 18 för att undvika att röstningsfrekvensen för centralbankschefer i en viss grupp uppgår till 100 procent. Hur dessa särskilda, tidsbegränsade regler skall genomföras bör överlåtas till ECB-rådet.

Från och med den dag då antalet centralbankschefer uppgår till 22, skall de vara uppdelade på tre grupper. Den första gruppen skall bestå av centralbankscheferna i de fem medlemsstater som har de största andelarna i euroområdet sammanlagda värden enligt de indikatorer som angivits ovan. Den andra gruppen skall bestå av hälften av det totala antalet centralbankschefer, avrundat uppåt vid behov. Centralbankscheferna i denna grupp kommer från de medlemsstater som i rangordningen enligt kriterierna ovan följer närmast efter de fem högst rankade medlemsstaterna. Den tredje gruppen skall bestå av de återstående centralbankscheferna. Den första gruppen tilldelas fyra rösträtter, den andra åtta och den tredje tre. När det finns 27 medlemsstater i euroområdet kommer rösträttsfrekvensen i den första gruppen att vara 80 procent, i den andra 57 procent och i den tredje 38 procent.

För växlingen av rösträtter mellan centralbankscheferna skall även gälla att centralbankscheferna inom respektive grupp skall ha rösträtt för lika långa tidsperioder. ECB-rådet kommer att besluta om de tekniska åtgärder som behövs för genomförandet av denna princip.

Sammansättningen av grupperna skall ses

över så snart den sammanlagda BNP till marknadspris ändras i enlighet med artikel 29.3 i stadgan, eller närhelst antalet centralbankschefer ökar som en följd av utvidgningen av euroområdet. Det statistiska underlaget för beräkningen av andelarna i den sammanlagda BNP till marknadspris skall tillhandahållas av kommissionen i enlighet med de regler som rådet antagit enligt artikel 29.2 i stadgan. Det statistiska underlaget för beräkningen av andelarna i den totala aggregerade balansräkningen för de monetära finansinstituten skall beräknas i enlighet med det statistiska regelverk som gäller inom Europeiska gemenskapen vid tidpunkten för beräkningen. De kommer således att beräknas av ECB i enlighet med de bestämmelser som beslutats av rådet enligt artikel 5.4 i stadgan.

De beslut som behövs för att genomföra de tekniska detaljerna i rotationssystemet skall, med avvikelse från de nya omröstningsreglerna, antas av två tredjedelar av samtliga medlemmar i ECB-rådet, oberoende av om de innehar rösträtt eller ej vid tiden för beslutet.

Enligt artikel 2 i beslutet måste medlemsstaterna rekommenderas att anta rådets beslut om ändring av artikel 10.2 i stadgan. Ändringen kommer att träda i kraft först efter det att samtliga medlemsstater har ratificerat den i enlighet med sina respektive konstitutionella bestämmelser.

Bestämmelserna för ikraftträdandet följer samma modell som slutbestämmelserna i Nicefördraget.

### 3. Verkningar i Finland

Ändringen av artikel 10.2 i stadgan innebär att chefdirektören för Finlands Bank, i motsats till vad fallet är för närvarande, inte alltid har rösträtt i samtliga ärenden i ECB-rådet.

Genom ett beslut av rådet som överensstämmer med rekommendationen ändras omröstningsreglerna för ECB-rådet. Beslutet gäller sådana väsentliga bestämmelser för en viktig EU-institution som i Finland hör till området för lagstiftningen (GrUU 38/2001 rd). Av den anledningen förutsätter ett godkännande av rådets beslut i Finland enligt 94 § grundlagen riksdagens godkännande samt enligt 95 § grundlagen att det sätts i kraft genom lag.

#### 4. Statsrådets ståndpunkt

Det är tvivelaktigt på vilket sätt det rotationssystem som ECB föreslår gör ECB-rådets verksamhet effektivare. Samtliga centralbankschefer kommer fortsättningsvis att ha rätt att närvara och yttra sig vid rådets sammanträden. Det föreslagna systemet kan gynna de stora medlemsstaterna på de mindre medlemsstaternas bekostnad, eftersom direktionsledamöterna förutom centralbankscheferna har rösträtt i rådet. Det innebär att de stora medlemsstaterna vanligen har två röstberättigade medlemmar i rådet, när en del av de små länderna inte har en enda röstberättigad medlem. Systemet motsvarar inte de principer om förenklat beslutsfattande och likabehandling av medlemsstaterna som Finland konsekvent verkar för i EU.

Det är tvivelaktigt om systemet är logiskt. Å ena sidan betonas i grundfördraget och stadgan att medlemmarna i ECB-rådet är oberoende av nationella intressen i sina finanspolitiska beslut. Det system som avses i rekommendationen är däremot tydligt konstruerat på en indelning i stora länder och små länder. Hela euroområdet har ett gemensamt intresse och en indelning betonar utan orsak de stora ländernas ställning.

Av de ovan angivna skälen förhåller sig statsrådet kritiskt till ECB:s rekommendation. Statsrådet anser att en ändring av artikel 10.2 i stadgan så väl som möjligt borde uppfylla de ovan nämnda kraven. Ett system som är acceptablare än det som föreslås av ECB vore att de röstberättigade medlemmarna i ECB-rådet utses genom sluten omröstning.